

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 6Nt/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823010058
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Pilarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823010058.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo, samosudkyňou Mgr. Danielou Pilarčíkovou, v trestnej veci ods. F. Q., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o návrhu na zmenu formy ochranného protialkoholického liečenia, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17.08.2023 v Námestove, takto

rozhodol:

Podľa § 446 ods. 1 Tr. poriadku, z dôvodov uvedených v § 74 ods. 1, 2 Tr. zákona návrh F. Q., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom T., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody, na zmenu formy ochranného protialkoholického liečenia z ústavnej na ambulantnú z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 16.02.2023 odsúdený podal návrh na zmenu formy ochranného protialkoholického liečenia z ústavnej na ambulantnú formu. Návrh odôvodnil, že dĺžka výkonu trestu odňatia slobody, abstinencia od alkoholu počas výkonu trestu a po výkone trestu, liečenie ambulantnou formou je podľa jeho názoru dostatočným dôvodom k trvalej abstinencii.

Na verejnom zasadnutí odsúdený uviedol, že na podanom návrhu zotrváva. Vo výkone trestu je už dva roky, nemá chuť na alkohol a vo výkone trestu prestal aj fajčiť. Uvedomil si, kde ho alkohol priviedol a už nevypije ani kvapku alkoholu. Protialkoholické liečenie ešte neabsolvoval a v minulosti vydržal dva roky bez alkoholu.

Na verejnom zasadnutí bola vypočutá znalkyňa MUDr. Jana Bullová, ktorá sa vyjadrila, že syndróm závislosti je doživotná diagnóza a bolo by ideálne, keby odsúdený absolvoval ústavnú formu liečenia už počas výkonu trestu, nakoľko v jeho prípade sa jedná o rozvinutú závislosť na alkohole. Pokiaľ súd v tomto štádiu konania, nemá možnosti uložiť v prípade prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody prísny probačný dohľad pre podmienky výkonu ochranného liečenia v ambulantných podmienkach, v tom prípade navrhuje ponechať ústavnú formu liečenia. V prípade prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, bude potrebná striktná kontrola jeho správania počas výkonu ochranného liečenia v ambulantných podmienkach, a to pre jeho vysokú rizikovosť a nebezpečnosť pre okolie a tiež pre stupeň agresivity, ktorá sa u neho po požití alkoholu zvyrazňuje. Je tu vysoké riziko jeho agresívneho správania ak nebude zabezpečená prísna kontrola. Za danej situácie navrhla ponechať odsúdenému ochranné liečenie ústavnou formou.

Súd oboznámil rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/1/2022 zo dňa 27.01.2022, právoplatný dňa 27.01.2022, ktorým bol F. Q. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ písm. b/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bolo podľa § 73 ods. 2 písm. c/ a d/ Tr. zákona uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Odsúdený bol v predmetnej trestnej veci stíhaný väzobne, výkon väzby sa mu preto zarátal do výkonu trestu odňatia slobody, odsúdený tak v čase rozhodovania súdu o premene formy ochranného liečenia vykonal z uloženého trestu 2 roky a 11 dní.

Počas výkonu trestu odňatia slobody, odsúdený bol nahlásený do poradovníka na výkon ochranného protialkoholického liečenia výkon ochranného liečenia však doposiaľ, zrejme z kapacitných dôvodov, nenastúpil.

Podľa § 446 ods. 1, 2 Tr. poriadku o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykaciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vyslúchnutý. Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Podľa § 74 ods.1, 2 Tr. zákona ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulatnom zariadení. Ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

Súd na verejnom zasadnutí po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že v prípade odsúdeného nie sú splnené zákonné podmienky na premenu formy ochranného protialkoholického liečenia z ústavnej na ambulantnú formu. Pre posúdenie stavu liečenia sú rozhodujúce odborné lekárske znalosti, podstatným pre rozhodnutie je aj doba vykonávania ochranného liečenia, prístup a postoj odsúdeného k prebiehajúcemu liečeniu. Z obsahu dokazovania vyplynulo, že odsúdený doposiaľ ani nezačal s výkonom uloženého ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, a to z objektívneho dôvodu. Voči odsúdenému bolo vedené trestné stíhanie väzobne a ihneď po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým mu bolo ochranné protialkoholické liečenie uložené, nastúpil výkon trestu odňatia slobody. Odsúdenému síce bol nariadený výkon ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, z kapacitných dôvodov však odsúdený výkon ochranného liečenia nenastúpil. Samotná skutočnosť, že odsúdený počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody, t.j. po dobu dvoch rokov dodržiaval nútenú abstinenciu ešte neznamená, že sú splnené podmienky na premenu formy liečenia z ústavnej na formu ambulantnú, a to najmä pokiaľ odsúdený z výkonom ochranného liečenia ústavnou formou ani nezačal. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na vyjadrenie znalkyne, ktorá odporúčala vzhľadom na u odsúdeného rozvinutú závislosť na alkohole, stupeň agresivity, ktorá sa u odsúdeného po požití alkoholu zväčšuje, vysokú rizikovosť opakovania agresívneho konania a tým nebezpečnosť pre okolie, ponechať odsúdenému ochranné liečenie ústavnou formou. Zároveň zdôraznila, že v prípade premeny formy liečenia na ambulantnú formu bude potrebné, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, zabezpečiť prísnu kontrolu dodržiavania abstinencie. Súd je tak presvedčený, že v prípade odsúdeného, nie je možné v tomto štádiu konania rozhodnúť o premene formy ochranného protialkoholického liečenia, keďže odsúdený s protialkoholickým liečením doposiaľ ani nezačal a pokiaľ odsúdený abstinuje ide o vynútenú abstinenciu počas výkonu väzby a výkonu trestu, kedy je odsúdený izolovaný od vonkajších podnetov, a nie je tak možné objektívne zhodnotiť, či pobyt odsúdeného vo výkon väzby a výkon trestu je postačujúci na premenu formy liečenia, vzhľadom na jeho rozvinutú závislosť. Forma ústavného protialkoholického liečenia nie je len o dodržiavaní prísnej abstinencie, ale zároveň aj o osvojení si potrebných návykoch smerujúcich k udržiavaniu abstinencie a získaniu kritického pohľadu na svoje ochorenie, ktorého diagnóza je doživotná.

Súd tak dospel k záveru, že v prípade odsúdeného návrh na zmenu formy liečenia z ústavnej na ambulantnú formu bol podaný predčasne, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť a to do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia na tunajšom súde. Sťažnosť má odkladný účinok.